

ÖNAL, Mehmet Naci, (2007), *A Research On Folk-Songs Of Osman Pasha*, **Historical Yearbook**, IV, s.184-194.

A RESEARCH ON FOLK-SONGS OF OSMAN PASHA

Mehmet Naci ÖNAL*

Folk-songs are anonymous products that reflect the daily life of the Turkish man and that put all these to verse. In the folk-songs, it is possible to find everything related to human or to the folk such as love, joy, detachment and grief. Folk-songs of heroism are continuation of epic tradition. Epic poems tell, in detail, of the events that the folk underwent. The epics immortalize some historic phenomenon within the oral culture.

The folk-songs about Osman Pasha are classified as folk-songs of heroism. Upon the comparison of quadrants of the folk-songs about Osman Pasha and Battle of Plevne and omission of the similar ones, it is seen that it goes beyond the folk-song form and turns into epic form. When we gather the folk-songs about Osman Pasha, an epic of 29 quadrants occurs. This epic, telling about the Battle of Plevne, has survived within the folks as an immortal masterpiece of the oral history that the folk itself produced.

During the Battle of Plevne, the number of Turkish soldiers under the command of Osman Pasha was 60.000 whereas the Russian and Roman soldiers was 250.000 (Herbert 1954: 304). The defense that Osman Pasha and his soldiers performed against the enemy, who was many times larger in number, has been one of the most famous and successful defenses of both Turkish and the World's military history (Gen- Kur. 20).

During the Battle of Plevne, totally 55.000 Russian soldiers, 10.000 Roman soldiers and 30.000 Turkish soldiers lost their lives (Herbert 304; Gen. Kur. 64).

Upon the will of Petro, the Czar Crazy Petro (Deli Petro), the Russian would march to İstanbul and seize the city (Söylemezdi, 40-44). This desire of the Russian had almost realized during the 93 Battle (93 Harbi). However, Osman Pasha's historic defense prevented the Russian from reaching the hot seas.

Epic poems or folk-songs are oral literary products that keep the historical events alive, renew them in the memories and that are much more effective than written literature.

* Asist. Prof., Muğla University, Department of Turkish Language and Literature/Turkey.

Folk-songs of Osman Pasha is one of the best examples in terms of keeping the society's common memory orally.

Fuad Köprülü states that some epic poems and folk songs have the quality of historical documents (Köprülü 1962: 46).

There are many epic poems or folk-songs of heroism told in the geography of the Ottomans. Among these, folk-songs of Osman Pasha are one of the most prevalent ones which came up to this date. I. Kunoş, a Hungarian Turcologist, says: "*Perhaps it is the flower of their blood that is picked out from the hearts of the soldiers*" regarding the folk-song of Osman Pasha. Another opinion of him regarding the same folk-song is as follows: "*It is a mourning leaf of the history of Turkey*" (Kunoş 1978: 29-30).

F. W. Von Herbert, an English lieutenant who joined the Battle of Plevne as mercenary, while telling about the war time states that Turkish soldiers enjoyed themselves in the evenings saying poems and folk-songs around the fire (1954: 53-45). The folk-songs that continued till date from the war time are widespread all through the geography of Ottomans. The folk-songs of Osman Pasha and excitement of the soldiers around the fire and is shared by Turkish society. The folk-song of Osman Pasha, which the Ghazi of Plevne Battle from Ordu sang to his children in tears, is the transmission of a sad trust to the following generations. Folk-songs of Osman Pasha are the documents of verbal history that tells about the great Plevne defense.

Although a century passed over the Battle of Plevne, Plevne folk-songs sang for Osman Pasha are still alive.

1- MARCH OF PLEVNE OR OSMAN PASHA

While the march of Osman Pasha is composed, the three most commonly told quadrants were used. The difference in the selection of the quadrants is striking when the texts of the march are analyzed. We see that 9 different quadrants are used and some of these quadrants are common whereas some are the same.

The folk-song was composed as a march for the first time by Colonel Mehmet Ali Bey, head of the Imperial Orchestra (Mızıka-ı Hümayun) Band (1825-1895). Composing the folk-song resulted in its becoming prevalent.

MARCH OF OSMAN PASHA

-1-

No says Tuna river, I won't flow,

-1-

Tuna Nehri akmam diyor

No says Tuna river, I won't destroy,
No says Osman Pasha, the glorious,
No way will I leave Plevne,

Etrafımı yıkmam diyor
Şanı büyük Osman Pasha
Plevne'den çıkmam diyor

-2-

What is the world coming to?
With sons killing their own fathers
O you treasonous folk
Dare think the world will be yours!

-2-

Olur mu böyle olur mu
Evlât babayı vurur mu
Sizi millet hâinleri
Bu dünya size kalır mı

-3-

I hit the stone with my sworn
And split the stone, all torn
May live Osman Pasha
With your soldiers all for long

-3-

Kılıcımı vurdum taşa
Taş yarıldı baştan başa
Namı büyük Osman Paşa
Askerinle binler yaşa

2- ABOUT FOLK-SONGS OF PLEVNE OR OSMAN PASHA EVALUATIONS

The research that we have carried on till date regarding the anonymous folk-songs known as Folk-song of Osman Pasha or March of Plevne provided us with the opportunity of gathering the parts of epic. These folk-songs have been sung for a long time in the Balkans, Anatolia, Crimea and Kerkuk. We can list down the folk-songs that have been told in the geography of Ottomans as follows:

1- BALKANS

a- Adakale: 2 folk-songs

b- Bulgaria: 9 folk-songs

c- Romania: 3 folk-songs

2- KIRIM/UKRAINE: 4 folk-songs

3- KERKUK : 2 folk-songs

4- KAZAKHISTAN : 1 folk-songs

5- TURKEY : 8 folk-songs

TOTAL: 29 folk-songs

STRUCTURE OF THE FOLK-SONGS

It has been determined during our research on the folk-songs sang about the Battle of Plevne that there are more than forty folk-songs or epic poems either anonymous or not. In this essay, we focus on folk-songs which are composed of four plus four eight syllables. The characteristic of these folk-songs is their being anonymous and forming a number of variants.

There are 29 folk-songs that are composed of quadrants of 4+4=8 syllables. The number of quadrants varies between ten and twelve. Analyses have been performed in terms of “rhyme” (the last sound or sounds of the quadrant) structure of Turkish folk poetry. Within the boundaries of an article, comparisons will be made on rhymes, in other words three quadrants.

When the variants in the folk-songs with 4+4=8 syllables are compared, we see that the varieties occur not only in the sound but also in the verse. The more frequent a quadrant is repeated, it means that the more prevalent it becomes. We tried to get the main quadrant based on the most frequently repeated verses among the similar ones. When the single quadrants were added to the more frequently repeated quadrants, a long epic poem sang with 4+4=8 syllables has occurred.

3- COMPARISON OF THE QUADRANTS

The comparisons are carried out regarding the rhymes of the quadrants. Here, we made comparisons of the three quadrants that are most frequently repeated. These are the quadrants with “dedi/diyor/diy” rhyme, quadrants with “gitti/gider/gide” rhyme and quadrants with “kalır mı” rhyme.

1- VARIATION OF THE VERSES OF THE QUADRANT WITH “DEDİ/DİYOR/DİY” RHYME

Totally 29 folk-songs consist quadrants with “dedi/diyor/diy” rhyme.

1. verse

Tuna nehri akmam dedi	3.1.1
- - - diyor	2.1.1/4.1.1/11.5.1/13.1.1/15.1.1/17.1.1/ 24.1.1/25.1.1/27.1.1
- - - deyor	7.3.1
- - aşmam diyor	10.3.1
Karadeniz akmam dedi	3.4.1/ 4.2.1/9.5.1/11.2.1/16.2.1/21.1.1/ 26.1.1
- - diyor	1.3.1/14.4.1

-	-	deyor	29.2.1	
-	-	diyur	18.1.1	
Kara Deniz	-	diy	23.1.1	
Karadeniz akmam		deyor	7.1.1	
Hara deniz ahmam	-		22.1.1	
Kanlı Tuna akmam	-		5.4.1	
-	-	-	diyur	12.4.1
Duna teyler ahmam		dedi	19.3.1	
Osman Paşa sefer açtı			2.6.1	
Dökülen kan döndü sele			2.7.1	
Irmak gibi aksın kanı			2.8.1	
Cihan şaştı bu savaşa			2.9.1	

2. verse

Ben Tuuna'ya bakmam	dedi	1.3.2/ 3.2.1/ 3.4.2/ 4.2.2/ 9.5.2/11.2.2/ 16.2.2/21.1.2		
-	-	-	deyor	7.1.2
Etrafımı	yıkmam	diyur	2.1.2/ 4.1.2/ 11.5.2/ 15.1.2/ 17.1.2/ 24.1.2/ 25.1.2/ 27.1.2	
-	-		deyor	7.3.2
Etrafımı	-		diyur	18.1.2
Etrafımı	taşmam	diyur	10.3.2	
Kenarımı	yıkmam	-	13.1.2	
Tenarımı	yıkmam	deyor	22.1.2	
-	-		deyor	29.2.2
Ben düşmandan korkmam	diyur	5.4.2/11.4.2		
Akdeniz'e	bakmam	diyur	14.4.2	
-	-		dedi	26.1.2
Ah denize	bahmam	diy	23.1.2	
Çadırımdan	çihmam	dedi	19.3.2	
Plevne'den	çikmam	diyur	2.6.2	
Böyle savaş geldi dile			2.7.2	
Bu uğurda verir canı			2.8.2	
Saldırıyor dağa taş			2.9.2	

3. verse

Ünü büyük Osman Paşa	2.9.3/ 13.1.3
Şanı - - -	2.1.3/ 11.5.3/ 27.1.3
Şanlı da - -	26.1.3
O şanlı - -	3.1.3
Adı - - -	3.4.3
Şanlı Gazi - -	4.1.3/ 11.1.3/ 13.1.3
Esmer güzel Muhtar -	22.1.3
Yüzbin Kazak gelmiş olsa	4.2.3/ 9.5.3/ 11.2.3/ 16.2.3
- Moskof gelmeyince	14.4.3
- asker -	21.1.3
- ordu gelse bile	1.3.3
- - vurmayınca	7.3.3
- aster hırılanjaz	19.2.3
- düşman gelmeyince	25.1.3
- - hücum etse	29.2.3
Osman Paşanın askeri	7.1.3
Ortalığa ateş saçtı	2.6.3
Kırk bin asker kırmayınjes	23.1.3
Kılıcını vermeyince	5.4.3/ 11.4.3
Kör olası kâfir Moskof	10.3.3
Beş bunca düşman gelirse	18.1.3
Edirne'den teçmem deyor	22.1.4
Ünü büyük kılıcını vermeyince	24.1.3
Son neferi ölse bile	2.7.3
Türk'ün yüce kahramanı	2.8.3

4. verse

Ben çadırımdan çıkmam dedi	1.3.4/ 3.1.4/ 3.4.4
- Plevne'den çıkmam diyor	5.4.4/ 12.4.4/24.1.4/ 25.1.4
- Tuna'dan - -	12.3.4
- yerimden - -	13.1.4
- - kalmam -	14.4.4
Plevne'den çıkmam diyor	2.1.4/ 2.6.4/ 2.7.4/ 2.8.4/ 2.9.4/ 4.1.4/

			7.1.4/ 11.5.4/ 15.1.4/ 17.1.4/ 27.1.4
Çadırımdan	-	-	18.1.4
Vatanımdan	-	deyor	7.3.4
-	çihmam	diy	23.1.4
Ben çadırdan kalkmam	dedi		19.1.4/ 21.1.4
- çadırımdan çıkmam	-		26.1.4
Çadırımdan bahmam	-		19.3.4
Osman Paşa korkmam	dedi		4.2.4/ 9.5.4/ 11.2.4/ 16.2.4
(Paşa) ben yerimden kalkmam diyor			29.2.4

2- VARIATION OF THE VERSES OF THE QUADRANT WITH “GİTTİ/ GİDER/ GİDE” RHYME

Totally 23 folk songs consist quadrants with “”gitti/ gider/ gide” rhyme.

1.verse

Karadeniz akıp gitti	3.2.1/ 29.1.1
- akıp gider	9.4.1
- ahıp gider	18.3.1
- akıp -	14.3.1/ 14.4V1.1
Kara deniz - gide	26.2.1
Kara Deniz ahar dider	23.2.1
Hara deniz ahar -	22.2.1
Tuna nehri akar gider	4.2.1/ 4.8.1/ 6.1.1/ 10.5.1/ 15.2.1/17.2.1
- - akıp -	1.6.1/ 8.4.1/ 13.2.1
Kanlı Tuna akar gider	4.2.1/ 11.4.1/ 12.2.1
Kaleden toplar atıldı	4.V3.1/ 15.4.1
Kılıcımı vurdun taş	4.7.1
Sağa sola bakıp gider	29.1.2

2. verse

Etrafını yıkıp gitti	3.2.2
- yıkar gider	4.2.2/ 4.8.2/ 5.2.2/ 6.1.2/ 10.5.2/ 11.4.2/ 12.2.2
	14.4V1.2
- yıkup gider	9.4.2
- yalar -	17.2.2
Etrafını yıkıp -	1.6.2/ 8.4.2
Etrafını yihıp -	18.4.2
Kenarını yıkıp gider	13.2.2
Tenarını yihar dider	22.2.2

Akdeniz'i yıkar gider	14.3.2
Akdeniz'e bakıp gider	26.2.2
Ah denize bahar diter	23.2.2
Şimdi Çerkes Hasan gelir	14.5.2

Moskof İslâma katıldı	4.V3.2/ 15.4.2
Taş yarıldı baştan başa	4.7.2

3. verse

Adı şanlı Osman Paşa	3.2.3/ 5.2.3/ 11.4.3/ 12.2.3
Adlı - - -	1.6.3
Şanı büyük - -	4.V3.3/ 8.4.3
Şanlı da- - -	26.2.3
Şanlı Gazi - -	4.7.3/ 4.2.3/ 4.8.3/ 10.5.3/ 15.2.3/ 15.4.3/17.2.3
Sağ olası - -	9.4.3/ 29.1.3
Ünü büyük - -	7.2.3
Tör olaydı - -	22.2.3
Osman paşanın askeri	6.1.3
Şimdi Çerkes Hasan gelir	14.3.3
Akdeniz'i yıkar gider	14.4V1.3
Gidi devlet hainleri	18.4.3
Kırh bin aster kırar diter	23.2.3

4. verse

Askerini çekip gitti	3.2.4
Moskofları kırar gider	4.7.4/ 4.2.4/ 4.8.4/ 4.V3.4/ 10.5.4/ 15.2.4/ 15.4.4/ 6.2.4
Düşmanları - -	6.1.4
Boyun eğmez esir -	1.6.4
- eğmiş esir -	5.2.4/ 11.4.4/ 12.2.4
- - yesir -	8.4.4
Bulgarları kırup -	9.4.4
Askerini çekip -	13.2.4
Moskaova'yı yıkar -	15.3.4

Plevne'yi yıkıp -	29.1.4
- yakar -	14.4V1.4
Çadırını yihib -	18.4.4
Çadırından çihar diter	23.2.4

Edirne'yi teçer -	22.2.4
Plevne'yi yakıp gide	26.2.4

3- VARIATION OF THE VERSES OF THE QUADRANT WITH “KALIR MI” RHYME

Totally 13 folk-songs consist quadrants with “kalır mı” rhyme.

1.verse

Olur mu böyle olur mu	5.6.1/ 20.3.1
- - - hiç - -	1.7.1
- - beyler - -	8.5.1/ 12.5.1/ 13.3.1/16.4.1/25.2.1
- - béyle - -	18.2.1
- - begler olur mı	20.2.1
İle olur mu bile olur mu	19.2.1
Öle - - bele - -	23.3.1
Karadeniz kızgın oldu	3.3.1

2. verse

Yaver Paşa'yı vurur mu	5.6.2/ 12.5.2
Evlad babayı urur -	23.3.2
Evlât - vurur -	1.7.2/ 8.5.2/ 13.3.2/ 18.2.2/ 21.3.2a/ 25.2.2
- - vurır mı	20.2.2
Evlad babiye halır -	19.2.2
Türke zulüm olur mu?	16.4.2
Kardeş kardeşi vurur mu	21.3.2
Bilmem bize neler oldu	3.3.2

3. verse

Olur mu böyle ah olur mu	4.3.3
Padişahın zulumları	23.3.3
Padişahın zalimleri	5.6.3/12.5.3
- murtatları	1.7.3/ 21.3.3/ 8.5.3
Sizi millet hainleri	13.3.3
- - hayinleri	16.4.3
Gidi - -	18.2.3
- devlet -	25.2.3
Size vatan -	20.2.3
4. verse	
Dünya size kalır mı	25.2.4
Size bu dünya - -	8.5.4
Bu dünya size - -	5.6.4/ 12.5.4/ 13.3.4/ 16.4.4/ 18.2.4
- cihan - - -	1.7.4/ 21.3.4
Şu vatan - - -	20.2.4
Bu dünya bize halır -	23.3.4
Evlât babaya vurur mu	3.3.4

4- ARRANGEMENT OF THE WHOLE FOLK-SONG

Upon the comparison of the variants of totally 29 folk-songs, we see that 16 quadrants are sung more than once and 13 quadrants are sung once.

The whole quadrant is formed considering the mostly used verses in the quadrants sung more than once. Thus, the main text has been got which begins with the most frequently sang quadrants and goes on with the least sang.

-1-

Tuna nehri akmam diyor
Etrafımı yıkmam diyor
Şanlı Gazi Osman Paşa
Plevne'den çıkmam diyor

-2-

Tuna nehri akar gider
Etrafını yıkar gider
Şanlı Gazi Osman Paşa
Moskofları kırar gider

-3-

Olur mu beyler olur mu
Evlât babayı vurur mu
Padişahın zalimleri
Bu dünya size kalır mı

-4-

Kılıcımı vurdum taşa
Taş yarıldı baştan başa
Ünü büyük Osman Paşa
Askerinle binler yaşa

-5-

Ruslar Tuna'yı atladı
Karakolları yokladı
Osman Paşa'nın kolunda
Beş bin top birden patladı

-6-

Plevne'nin ardı bayır
Bizlerde kalmadı hayır
Yok olası Damat Paşa
Yaktı bizi cayır cayır

-7-

Plevne'den toplar atıldı
İslâm Bulgara katıldı
Haberin olsun Sultan Hamit
Urum-elleri satıldı

-8-

İstanbul'dan tel geliyor
Kadir Mevlâm dil veriyor
Padişah da pencereden
Baka baka can veriyor

-9-

Kapandı Plevne'nin yolu
Düşman sardı sağı solu
Askerim çok cephanem yok
Yetiş Süleyman Paşa kolu

-10-

İstanbul'dan gelir kadı
Kalmadı dünyanın tadı
Şaşkın oldu zalim kadı
Deli oldu deli kadı

-11-

Tuna'ya köprü kuruldu
Askerin boynu vuruldu
Ağlaşın asker, ağlaşalım
Osman Paşamız vuruldu

-12-

İstanbul'un hanımları
Sediftendir nalınları
Kör olası kâfir Moskof
Öksüz koydun yavruları

-13-

Kara kazan çoştı derler
Dalga dalga aştı derler
Osman Paşa'nın askeri
Gece buradan geçti derler

-14-

Tuna üstü esmez oldu
Kılıcımız kesmez oldu
Kör olasin Murat Paşa
Cephanemiz yetmez oldu

-15-

İstanbul'un hanımları
Serbest gezer zalımları
Yaktı bizi kül eyledi
Moskof Bulgar zulümları

-16-

Karadeniz dalgalandı,
Orta yeri halkalandı,
Kör olası Damat Paşa,
Moskof ile ne laflaştı.

-17-

Çadırımız mavi beyaz,
Bu sene gelmedi mi yaz?
Aman kâtip haller yaman,
Beni başka defter yaz.

-18-

Kır atıma attım postu,
Çift tabanca esmas taşlı,
Gitme beyim öldürürler,
Bu vezirler her bir sözde.

-19-

Balkanları tez aşmalı
Kafkasya'ya ulaşmalı
Zafer için gece gündüz
Rabbimize yalvarmalı

-20-

Eğildim bir su içmeye
Atıma yollar biçmeye
Karşıdan Ruslar göründü
Utandım geri kaçmaya

-21-

Merdivenden indirdiler
Han sarayına bindirdiler
Kalk gidelim Osman Paşa
Bizi şimdi öldürürler

-22-

Kaleden toplar atılır
Moskof İslâma katılır
Osman Paşa'nın elinden
Beş bin top birden atılır

-23-

Taş tabyaya toplar patlar
Osman Paşa istihkâm yapar
Süvariler çalır çarpar
Kâfir Moskof karşıdan bakar

-24-

Karadeniz kopuştu
Şipka Balkanı tutuştu
Bakın arkadaşlar bakın
Hızır mı bize yetişti

-25-

Karardı kazan karası
Karardı asker arası
Bugün bizi öldürecekler
Arkamızda süngü yarası

-26-

Kahpe Moskof kesti yolu
Almak ister İstanbul'u
Plevne bir toprak kala
Düşman sarmış sağı solu

-27-

Türk'e pusu kurdu Moskof
Bunca yiğit vurdu Moskof
Osman Paşa karşı durur
Almak ister yurdu Moskof

-28-

Bakın hele Balkanlara
Boyanmış hep al kanlara
Benziyor Türk askeri
Ateş saça volkanlara

-29-

Ağustosta açtı cengi
Görülmemiş daha dengi
Tuna'ya çok kan döküldü
Kıpkırmızı oldu rengi

CONCLUSION

The point in the Battle of Plevne was the recovery of the sick man. Osman Pasha, performing a great defense, received appreciation of the entire world. The Turkish folk made folk-songs, sang epic poems for him; and the echo of these folk-songs are heard till date.

REFERENCES

ALTINKAYNAK, Erdoğan: "Ukrayna'dan Hristiyan Türkler: Urular ve Onların Folklor Ürünlerinden Örnekler," **Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi**, Number:27, (Güz-2003), 141-154, (19., 22., 23., folk-songs)

ARSLANOĞLU, İsmail Kayabalı Cemender, "Kuzey Doğu Anadolu Bölgesinde Türk-Rus Savaşları," **Türk Kültürü**, Number: 126 (Nisan 1973), 387-519.

ATİLLA, Osman (1967), **Başlangıçtan Bugüne Türk Kahramanlık Antolojisi**, İstanbul (10. folk-songs).

CEBECİ, Ahmet (1969), "Rumeli'de Yaşayan Millî Marşlarımız ve Kahramanlık Türküleri," **Türk Kültürü**, Number: 82, 761-762 (1 folk-song).

ÇELİK, Ali (1996), "Gagauz Türküleri", **Millî Folklor**, Number: 29-30, 91-97, (28. folk-song).

DEMİRCİOĞLU, Yusuf Ziya (1938), **Köy Halk Türküleri**, İstanbul, (17. folk-song).

EKREM, Mehmet Ali (1981), **Bülbül Sesi**, Bükreş, (21. folk-song).

_____, (1999), **Başlangıcından Günümüze Kadar Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi 12, Romanya ve Gagauz Edebiyatı**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.

ESEN, Ahmet Şükrü (1999), **Anadolu Türküleri**, (hızl. Pertev Naili BORATAV, Fuat ÖZDEMİR), KB. Yay., Ankara (13.folk-song).

ERÇİN, Lütü (1961), **Serhat Türkülerinden Duyuşlar**, Işık Yay., İstanbul, (16. folk-song).

Gazi Ahmet Muhtar Paşa (1985), **Anadolu'da Rus Muharebesi 1876-1877**, Petek Yay., 2 Volume, İstanbul.

FURNEAUX, Rupert (1999), **Tuna Nehri Akmam Diyor**, Edition 3, (Translate: Ş. Öztürkmen, D. Öztürkmen), İstanbul.

Gen-Kur. (1982), **Gazi Osman Paşa ve Plevne Savunması** (Preparation: Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara.

GENCOSMAN, Kemal Gazi (1972), **Türk Destanları**, İstanbul.

GÖZLER, H. Fethi (without date), **Halk Edebiyatında Milliyet Unsurları**, İnkılâp ve Aka Kitapevleri, İstanbul.

- HAFIZ, Nimetullah (1990), **Bulgaristan Türk Halk Edebiyatı Metinleri I**, Ankara, (27. folk-song).
- HERBERT, F. W. von (1954), **Plevne Müdafaası (Bir İngiliz Subayının Hatıraları)**, İnkılâp Kitapevi, Ankara.
- HÜLAGÜ, Mehmet Metin (1996), “Gazi Osman Paşa”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, Volume 13.
- İbrahim Ethem (1979), **Plevne Hatıraları**, (Preparatory: Seyfullah Esin), Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul.
- KABALCI, Alpay (1994), **Talat Paşa'nın Anıları**, Edition 3, İletişim Yay., İstanbul.
- KARAL, Enver Ziya (1988), **Osmanlı Tarihi**, TTK Yay., Ankara, Volume: VIII.
- KERMAN, Zeynep (1987), **Haziran-Temmuz ve Ağustos 1877 Ruslar'ın Asya'da ve Rumeli'de Yaptıkları Mezâlim**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul.
- KÖPRÜLÜ, Fuad (1962), **Türk Sazşâirleri I**, Milli Kültür Yay., Ankara.
- KÚNOŞ, Ignác (1978), **Türk Halk Edebiyatı**, (Preparatory: Tuncer Gülensoy) 1001 Temel Eser, İstanbul, (5., 9. folk-songs).
- _____, (1998), **Türk Halk Türküleri**, (Preparatory: Doç. Dr. Ali Osman Öztürk) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, (basım yeri yok).
- MAKAL, Tahir Kutsi (1980), “Dobruca Türkleri”, **Türk Dünyası Araştırmaları**, (Ekim 1980), 42.
- NUZA, Fehmi, “1293 (1877-1878) Osmanlı-Rus Harbinde Askerî Harekât” **Türk Kültürü**, Sayı 184 (Şubat 1978), 214-222.
- SAATÇİ, Suphi (1993), **Kerkük'ten Derlenen Olay Türküleri**, Anadolu Sanat Yay., İstanbul, 1993, 41-42, (18., 20., 25. folk-songs).
- SAKMAN, Mehmet Tahir (1999), **Konyalı Mazhar Sakman'dan Türküler**, Konya.
- SAYGI, Osman (1964), “Plevne ve Gazi Osman Paşa,” **TFA**, Number: 177, 3372.
- SÖYLEMEZOĞLU, Minaveddin (1995), “I. (Deli) Petro'nun “Vasiyetnamesi”” **Türk Dünyası Tarih Dergisi**, Number: 104, 40-44.
- SULIŢEANU, G. (1964), “Introducerea in culegerea ŝi studierea folklorului muzical al tatrilor Dobrogeni” **Revista de Etnografie ŝi folklor**, Tomul 9, Number:6, 545-576., (26. folk-song).
- Davut, Osman (1943) Başpınar doğumlu, 4 yıl okumuş, aynı yerde oturur, çoban, 14 Nisan 1994 (3. folk-song).
- ÖZBEK, Mehmet (1994), **Folklor ve Türkülerimiz**, Edition: 2., İstanbul, (4., 14. folk-songs).
- ÖZTELLİ, Cahit (1972), **Evlerinin Önü... (Bütün Halk Türküleri)**, İstanbul (12., 15., 24. folk-songs).
- ÖZTUNA, Yılmaz (1994), **Büyük Osmanlı Tarihi Osmanlı Devleti'nin Siyasî, Medenî, Kültür, Kültür Teşkilat ve Sanat Tarihi**, Ötüken Neşriyat, Voluma: 5.
- ÜLKÜTAŞIR, M.Şakir, (1967), “Gazi Osman Paşa Plevne Türküsü ve Destanı,” **Türk Kültürü**, Number:59, 825-830, (11. folk-song).
- _____, (1979), “Plevne Kahramanı Gazi Osman Paşa ve Şanlı Savunma Savaşları Üzerine Yakılmış Türkü ve Yazılmamış Destanlar,” **THAY-1977**, Ankara, (2. folk-song).
- ÜNGÖR, Ethem (1966), **Türk Marşları**, Türk Kültür Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- TÜRKEŞ, Ünal (1971), **Muğla İli Toplum Yapısı Araştırmaları (Yerkesik)**, İstanbul, (29. folk-song).

Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Azerbaycan-İrak (Kerkük) Türk Edebiyatı (Nazım-Nesir) 6, Ankara, 1997.

Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Bulgaristan Türk Edebiyatı, (Nazım-Nesir) 8, Ankara, (6., 7., 8. folk-song).

Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Romanya ve Gagauz Türk Edebiyatı, (Nazım-Nesir) 12, (1999), Ankara.

YAŞA, Dursun (1972), **Kahramanlık Şiirlerimizden Bir Demet**, Ankara.